

Amsterdam Zuidoost, 6 november 2016

**Reactie op consultatie
Besluit toegankelijkheid voor personen
met een handicap of chronische ziekte**

Door ratificatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap erkent Nederland dat gehandicapten op voet van gelijkwaardigheid mee moeten kunnen doen aan alle aspecten van de samenleving.

Door ratificatie van dit verdrag heeft Nederland de taak op zich genomen door het nemen van passende maatregelen personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang te garanderen tot de fysieke omgeving, tot vervoer, informatie en communicatie, met inbegrip van informatie- en communicatietechnologieën en –systemen, en tot andere voorzieningen en diensten die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, in zowel stedelijke als landelijke gebieden.

Het VN-verdrag stelt hiermee in de eerste plaats dat het recht op gelijkwaardige toegankelijkheid een onbetwistbaar recht is, en verplicht de overheid die toegankelijkheid te garanderen, door middel van wet- en regelgeving, voorschriften en het verplichten of stimuleren van het maken van aanpassingen om de integrale toegankelijkheid te verbeteren, bijvoorbeeld aan de fysieke (openbare) ruimte en (openbare) gebouwen.

Hoe je het ook wendt of keert, het VN verdrag verlangt dat aan gehandicapten op voet van gelijkwaardigheid toegang te garandeert wordt, door middel van passende maatregelen.

Het voorliggende besluit veronderstelt een zo goed als automatische verbetering van de toegankelijkheid, en ontbeert de eis tot het nemen van passende maatregelen. Waarom zou, als dat automatisme tot toegankelijkheid tot op heden niet in de maatschappij naar voren kwam, dat vanaf nu in eens wel gebeuren? Gaan we het aan gehandicapten overlaten de toegankelijkheid zelf te regelen? De overheid moet hier echt in sturen door middel van wet- en regelgeving en/of bindende convenanten.

Derhalve schiet dit besluit ernstig te kort in het implementeren van de garantie tot toegankelijkheid. Hierdoor blijft de weg vrij voor uitsluiting en discriminatie van gehandicapten.

In de nota van Toelichting wordt al genoemd dat toegankelijkheid normaal moet zijn, en niet de uitzondering. Een logische volgende stap, die helaas in het Besluit nog niet gezet wordt, is om die toegankelijkheidsnorm ook vast te leggen.

Bijvoorbeeld in het Bouwbesluit en in de omgevingswet.

De ITS-criteria, Handboek Toegankelijkheid, Richtlijn Toegankelijkheid (CROW 337) en NEN 1814 bieden een goede en beproefde basis voor wettelijke toegankelijkheidsrichtlijnen.

Het College voor de rechten van de mens heeft in haar jaarrapportage over 2014, op 12 mei 2015 ook een aantal aanbevelingen opgenomen om de integrale toegankelijkheid te verbeteren.

Bijvoorbeeld de aanbeveling om te garanderen dat het openbaar vervoer toegankelijk wordt voor gehandicapten. Maar ook om het bouwbesluit aan te passen waardoor de toegankelijkheid van openbare gebouwen gegarandeerd wordt. Deze aanbevelingen zijn tot op heden niet opgevolgd.

Op dit moment stelt het bouwbesluit voor nieuwbouw nog niet de eis van integrale toegankelijkheid. Voor bestaande bouw gelden zelfs helemaal geen toegankelijkheidseisen bij verbouw of functiewijziging. Waardoor bij de huidige voortvarendheid om leegstaande kantoorgebouwen een andere functie te geven, de ontoegankelijkheid van een groot aantal complexen voor de komende jaren vast ligt. Je zal maar slecht ter been zijn, en een zoon of dochter hebben die in zo'n verbouwd kantorencomplex woont. Daar kun je dus niet op bezoek.

Ontoegankelijk is, behalve onhandig en discriminerend, ook onveilig. Bij ontoegankelijke vluchtwegen vallen er bij een brand of andere ramp onnodig slachtoffers.

Slechte toegankelijkheid in de openbare ruimte zorgt voor extra verkeersslachtoffers.

Toegankelijkheidsregels moeten dezelfde status krijgen als (brand)veiligheidseisen.

De ambitie die spreekt uit het VN-verdrag en de stelling dat toegankelijkheid normaal moet worden en geen uitzondering gaat verder dan de huidige minimale wettelijke (toegankelijkheids)eisen.

Dat vereist extra inspanningen, extra sturing, extra aanvullende eisen op alle momenten dat het de overheid gegeven is haar invloed te doen gelden.

Bovendien mogen bewoners, op grond van de ambities van de landelijke, provinciale en gemeentelijke overheid verwachten dat er geen gemeenschapsgeld meer uitgegeven wordt aan projecten die niet aan de integrale toegankelijkheids richtlijnen voldoen.

Een aantal aanbevelingen:

- Neem de aanbevelingen van het College Voor De Rechten Van De Mens over.
- Garandeer dat elke vervoersmaatschappij altijd mensen met een beperking kan meenemen, zodat deze zelfstandig met de bus kunnen reizen. Doe periodiek onderzoek naar de toegankelijkheid van bussen. Informeer gemeenten over de problemen die mensen ervaren bij flexibele bushaltes en dring erop aan die problemen te verhelpen en te voorkomen.
- Stel een landelijk eenvormig toegankelijkheidskeurmerk in, waarvoor de ITS-criteria en de richtlijnen uit het Handboek Toegankelijkheid, Richtlijn Toegankelijkheid (CROW 337) en NEN 1814 als norm worden vastgesteld.
- Neem deze criteria ook op in het bouwbesluit, en pas het Bouwbesluit dusdanig aan dat het 100 procent toegankelijkheid van openbare gebouwen garandeert. Neem in het Bouwbesluit eisen op voor de integrale toegankelijkheid van bestaande gebouwen, bij verbouw en functiewijziging, en zorg voor voldoende toezicht op naleving van het Bouwbesluit.
- Leg vast in, hetzij wet- en regelgeving, hetzij in bindende protocollen, dat Integrale Toegankelijkheid een basisvoorwaarde is voor elk nieuw- en verbouwproject, en dat lokale representatieve gehandicaptenorganisaties vanaf het allervroegste stadium nauw betrokken worden bij de praktische invulling en uitvoering van die toegankelijkheid.
- Regel zo snel mogelijk dat alle overheidsinformatie, inclusief inspraak en consultatieprocedures, voor iedereen toegankelijk zijn, dus ook voor visueel gehandicapten.
- Pas de kieswet zodanig aan dat iedereen bij alle stembureaus zelfstandig of met behulp van anderen hun stem uit kunnen brengen.
- Stimuleer lokale overheden tot het instellen van (financiële) regelingen om het maatschappelijke instellingen makkelijker te maken hun locaties goed toegankelijk te maken.
- Stel de eis tot integrale toegankelijkheid als basisvoorwaarde voor (mede) financiering door de overheid, en voor het verlenen van vergunningen.

Stichting Bit
Ronald Blonk

Nederland heeft het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap geratificeerd, en verplicht zich daarmee mogelijk te maken dat gehandicapten op voet van gelijkwaardigheid met anderen deel kunnen nemen aan alle aspecten van de samenleving.

Door ratificatie van dit VN-verdrag erkent ook Nederland integrale Toegankelijkheid als universeel mensenrecht.

Toepassen van toegankelijkheidsrichtlijnen is maatwerk. Inbreng vanuit ervaringsdeskundigen is voor werkelijke integrale toegankelijkheid onontbeerlijk.

De in dit kader aangegeven aanbevelingen daarom graag uitwerken in overleg met het Platform Gehandicapten en Stichting Bit